

Akkoord rijk en provincies 2008

September 2007

Voor het jaar 2008 maken kabinet en het IPO onderstaande financiële afspraken en stellen zij een gemengde commissie in die decentralisatievoorstellen voorbereidt. Op basis van het advies van deze commissie streven kabinet en IPO ernaar in het voorjaar van 2008 een bestuursakkoord tussen rijk en provincies voor de jaren 2009 – 2011 te sluiten.

1. Financiële afspraken over 2008

1.1. Normering

Het kabinet en het IPO komen overeen de normeringssystematiek (trap op, trap af) te continueren. Dat wil zeggen dat de koppeling tussen de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven en de ontwikkeling van het provinciefonds gehandhaafd blijft. Met het saldo van intensiveringen en ombuigingen uit het Coalitieakkoord en het basisbeeld loopt het reël accres op tot € 88 mln. structureel in 2011 (stand voorjaarsnota 2007). Zie bijlage 1.

Provincies kunnen zelf bepalen waaraan zij de accressen besteden en bepalen bij tegen/meevallende inkomsten ook zelf welke beleidsconsequenties hiervan eventueel het gevolg moeten zijn. In de praktijk is het zo, getuige de voorgenomen investeringen in de nieuwe provinciale bestuursakkoorden, dat provincies vooral investeren in opgaven waarvoor ook het kabinet zich gesteld ziet, in het bijzonder in de pijlers 2 en 3 van het coalitieakkoord (regionaal economisch beleid en EHS en vitaal en veelzijdig platteland). De provincies maken in het kader van hun begrotingssystematiek de besteding van deze middelen zichtbaar. Dit betekent dat de verantwoording over het bereiken van de doelen plaatsvindt via de eigen democratische organen. De voortgang op de gezamenlijke ambities wordt besproken in het overleg tussen de partners zonder dat er sprake is van concrete output-cijfers. De discussie over het wel of niet meenemen van de rente in de uitgangspunten van de normering zal nader besproken worden. De halvering van de behoedzaamheidsreserve, zoals geadviseerd in de evaluatie van de normering, wordt overgenomen.

1.2. Nettering specifieke uitkeringen

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 22 mei 2007 is over de nettering van de specifieke uitkeringen afgesproken dat deze volledig wordt gecompenseerd door het kabinet (conform het onderzoeksrapport van Cebeon). Het IPO stemt in met de nettering van specifieke uitkeringen.¹

1.3. Provinciale investeringen in MIT en ILG

In 2008 zullen de provincies € 130 mln. bijdragen aan het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport (MIT) en voor € 70 mln. aan het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Dit betreft nadrukkelijk géén decentralisatie: de bestaande verdeling van taken en bevoegdheden blijft – inclusief de reguliere verantwoording over de in te zetten middelen – ongewijzigd. De provincies zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van de genoemde bedragen. Ter illustratie is als bijlage 2 een verdelingstabel bijgevoegd.

a. Medefinanciering van rijksinfrastructuurprojecten (MIT) en het Project Mainport Rotterdam (PMR)

De provincies zullen in 2008 een bijdrage leveren van in totaal € 130 mln. aan medefinanciering van rijksinfrastructuurprojecten uit het MIT en aan medefinanciering van het Project Mainport Rotterdam (PMR) uit het Urgentieprogramma Randstad. In bijlage 2 is een overzicht van de beoogde projecten toegevoegd. De volledige projectverantwoordelijkheid, de zeggenschap over uitvoering, de planning en regie over de betreffende MIT-projecten blijven bij het ministerie van Verkeer & Waterstaat. Scope, risicoverdeling en de prioriteit van deze projecten blijven ongewijzigd. Er wordt niet (opnieuw) onderhandeld over de uitvoering(smodaliteiten).

De betreffende provincies storten de overeengekomen bedragen voor 1 maart 2008 op de departementale rekening van V&W, waarmee het departement de uitgaven op het reeds voorziene niveau kan houden.

¹ Voor de technische uitwerking wordt verwezen naar bijlage 3.2.B van het Bestuursakkoord rijk en gemeenten

b. Medefinanciering deel ILG

Alle provincies zullen in 2008 een bijdrage leveren van in totaal €70 mln. aan het ILG. Deze bijdrage aan het ILG heeft geen wijzigingen tot gevolg voor de vastgelegde constructie in de Wet inrichting landelijk gebied (WILG) en de ILG-bestuursovereenkomsten voor de periode 2007-2013, zodat vastgelegde verantwoordelijkheden en bevoegdheden niet wijzigen en tevens het budgettaire kader van het investeringsbudget landelijk gebied (ILG) via de LNV-begroting onaangetast blijft.

De provincies storten voor 1 maart 2008 de overeengekomen bedragen als bijdrage voor de financiering van de ILG-projecten op rekening van LNV. Deze middelen worden vervolgens via een zogenaamde desaldering op de begroting van LNV als rijksmiddelen via de reeds bestaande ILG-financieringsconstructie in het Groenfonds beschikbaar gesteld als onderdeel van het ILG. De programmering, beschikbaarstelling en verantwoording van deze middelen geschieden overeenkomstig de WILG en de ter uitvoering daarvan met elk van de provincies voor het investeringstijdvak 2007-2013 gesloten ILG- bestuursovereenkomsten.

1.4 Provinciale belastingen

Provincies zullen voor uitvoering van dit akkoord hun belastingen ten opzichte van wat in de provinciale coalitieakkoorden is afgesproken, niet extra verhogen. De investeringsagenda van € 200 miljoen euro wordt daarmee niet afgewenteld op de burger. De ontwikkeling van de provinciale lasten zal worden gevolgd en zo nodig onderwerp vormen van bestuurlijk overleg.

2. Instelling gemengde commissie

Het rijk en het IPO spreken af om een commissie in te stellen die decentralisatievoorstellen ontwikkelt. Deze voorstellen kunnen betrekking hebben op de periode 2009-2011 en structureel doorwerken. Het advies van de commissie en de afspraken die daarover tussen kabinet en IPO worden gemaakt, vormen belangrijke bouwstenen voor een bestuursakkoord. Daarbij wordt onderzocht of en in hoeverre met de geadviseerde decentralisatievoorstellen invulling kan worden gegeven aan de nadere financiële afspraken tussen het Rijk en de provincies voor de periode 2009- 2011. De provincies zijn bereid € 600 miljoen in te zetten waarmee voor datzelfde bedrag een besparing op de rijksbegroting van 2009 – 2011 wordt gerealiseerd. Het streven is om met deze invulling ook voor de periode 2009-2011 te voorkomen dat het kabinet uitvoering geeft aan het voornemen de vermogens van de provincies af te romen door uitname uit het provinciefonds.

De commissie bereidt concrete decentralisatievoorstellen voor waarbij de samenhang tussen beleidsruimte en financiële verantwoordelijkheid nadrukkelijk punt van aandacht zal zijn. Een van de opties daarbij is om de contante waarde van de met de decentralisatie gemoeide structurele budgetten aan te merken als invulling van deze € 600 miljoen, binnen de randvoorwaarde dat in totaal een besparing van € 600 mln. op de rijksbegroting in 2009 – 2011 wordt gerealiseerd.

Vanuit het kabinet wordt een richtinggevende verdeling van de € 600 mln. over de beleidsonderwerpen van de departementen aan de commissie meegegeven:
VROM € 130 mln., V&W € 220 mln., LNV € 170 mln., EZ € 40 mln. en OCW € 40 mln.

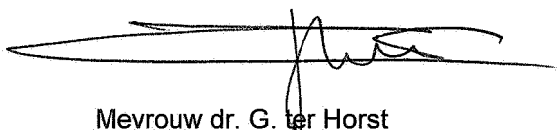
Vanuit de provincies wordt op voorhand aangegeven dat de Randstadprovincies voor hun bijdrage voor de periode 2009 – 2011 prioriteit geven aan investeringen in het Urgentieprogramma Randstad (UPR). Daarmee sluiten de Randstadprovincies ook aan bij de nieuwe werkwijze zoals neergelegd in het UPR. De Randstadprovincies zijn wel bereid dit in het perspectief van nieuwe decentralisatievoorstellen de discussie hierover met het kabinet en de andere provincies aan te gaan.

De commissie bestaat uit een vertegenwoordiger van het rijk, een vertegenwoordiger van de provincies en een vertegenwoordiger van de gemeenten, onder leiding van een gezaghebbend onafhankelijke voorzitter. De commissie kan externe deskundigen bij haar bijeenkomsten uitnodigen. Aan de commissie wordt een deskundig secretariaat ter beschikking gesteld. De commissie zal uiterlijk 1 februari 2008 rapporteren.

Ten slotte

Vooruitlopend op een in het voorjaar van 2008 te sluiten bestuursakkoord over de komende jaren, spreken kabinet en provincies af dat zij zich gezamenlijk zullen inzetten voor de vermindering van bestuurlijke drukte, het versterken van de decentrale bestuurskracht (ook in relatie tot Europa), vermindering van regeldruk en administratieve lasten (mede door inzet van de elektronische overheid) en voor een professionele en integere overheidsorganisatie.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES,

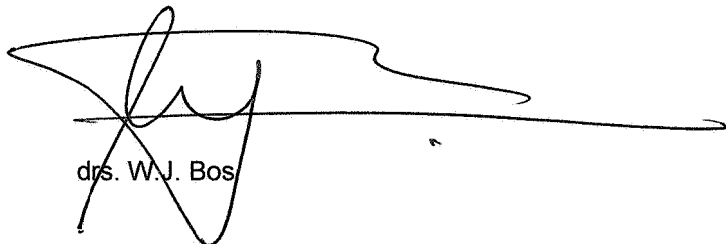
Mevrouw dr. G. ter Horst

DE VOORZITTER VAN HET
INTERPROVINCIAAL OVERLEG,

J. Franssen

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

drs. W.J. Bos

DE STAATSSECRETARIS VAN
BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A. Th. B. Bijleveld-Schouten

Bijlage 1 Ontwikkeling accres provinciefonds 2008 – 2011

Het financiële kader begint met het beeld van de ontwikkeling van het provinciefonds als gevolg van het Coalitieakkoord. Vervolgens wordt de reële groei van het provinciefonds voor 2008 – 2011 weergegeven. De berekeningen en bedragen zijn gebaseerd op de voorjaarsnota 2007.

Provincies mutatie (accres) conform CA	2008	2009	2010	2011
- CA: PF aandeel regionaal economisch beleid	0	25	25	50
- CA: Aandeel PF in EHS en uit vitaal en veelzijdig platteland	15	20	35	50
- CA: naar rato ombuigingsinspanning provincies	-28	-32	-40	-44
- additoele toevoeging t.o.v. CA	16	17	24	24
- MLT	8	8	4	8
- Juiste verdeling omvang accres CA naar GF/PF conform normeringssystematiek	-2	-19	-23	-48
Extra op basis van Coalitieakkoord/CEP (trap op/trap af)	9	19	25	41

Provincies	2008	2009	2010	2011
Extra PF 2008-2011 (Miljoenennota)	5	23	36	47
Toevoeging op basis van Coalitieakkoord/CEP	9	19	25	41
Extra reeel accres PF2008-2011*	15	41	61	88

*De berekening van het accres betreft een tussenstand van het extra accres ten opzichte van de Miljoenennota 2007 (septembercirculaire).
Uiteindelijk wordt het definitieve accres jaar t vastgesteld bij Voorlopige rekening t+1 (maartcirculaire)

Bijlage 2 Illustratie bijdragen per provincie voor MIT-projecten en ILG

	Verdeling over de provincies voorstel IPO	Voorstel overname projecten rijksbegroting
Friesland	17,5	
A7 Rondweg Sneek		2
A31 Zurich Harlingen		10
ILG		5,5
Groningen	9	
A7 Zuidelijke ringweg		8
ILG		1
Drenthe	5	
ILG		5
Overijssel	20	
A35 Zwolle-Almelo		10
ILG		10
Gelderland	24	
A2 Everdingen-Deil-Zaltbommel-Empel		6
ILG		18
Noord-Brabant	26	
A2 Tangenten Eindhoven		11,5
ILG		14,5
Limburg	16	
A73/A74 Venlo Maasbracht		14
ILG		2
Zeeland	12,5	
N57 Veersedam-Middelburg/ N61		12,5
Noord-Holland	29	
N201 Aalsmeer, Uithoorn		29
Zuid-Holland	14	
PMR		7
ILG		7
Flevoland	4	
ILG		4
Utrecht	23	
A2 Holendrecht-Oudenrijn		20
ILG		3
Totaal	200	200